

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 8Co/75/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8118216776
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Fil'akovský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8118216776.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Fil'akovského a sudcov JUDr. Branislava Brezu a JUDr. Anny Kovaľovej v právnej veci žalobcu: I. R., nar. XX.X.XXXX, bytom H. 7, XXX XX I., právne zastúpený: JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, so sídlom Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému: PROFÍ CREDIT Slovakia, s.r.o., IČO: 35 792 752, so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, právne zastúpený Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava, IČO 47 233 516, o primerané finančné zadostučinenie vo výške 1 864,- eur s prísl., o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 1. apríla 2019, č.k. 29Csp/151/2018-44 takto jednohlasne

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok s výnimkou výroku, ktorým súd žalobu v prevyšujúcej časti zamietol.

Žalobcovi sa nepriznáva náhrada trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom rozhodol tak, že

„I. Žalovaný je p o v i n ý zaplatiť žalobcovi 200 Eur, v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.

III. P r i z n á v a žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.“

2. Rozhodnutie právne odôvodnil okrem iného ustanoveniami § 3 odsek 5, zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 250/2007 Z.z.“).

3. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca žalobou doručenou súdu dňa 30.11.2018 sa voči žalovanému domáhal zaplataenia primeraného finančného zadostučinenia vo výške 1 864 eur v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Žalovaný žiadal žalobu ako nedôvodnú zamietnuť.

4. Súd I. inštancie po vykonanom dokazovaní zistil skutkový stav, podľa ktorého žalobca v konaní vedenom pred OS Prešov pod sp. zn. 16Csp/15/2016 sa voči žalovanému domáhal nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 1 864,67 Eur s príslušenstvom zo zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 30.6.2008. Rozsudkom pre zmeškanie vydaným dňa 2.2.2017 žalobe v plnom rozsahu vyhovel. V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že v predmetnej zmluve o revolvingovom úvere absentujú viaceré obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 ods. 2 písm. g/, i/ a k/ zák. č. 258/2001 Z. z. Keďže predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahovala vyššie uvedené obligatórne náležitosti v zmysle ust. § 4 ods. 3 zák. č. 258/2001 Z. z. sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov, a teda veriteľovi vznikol nárok iba na vydanie reálne poskytnutých peňažných

prostriedkov. Z uvedeného dôvodu žalobe vyhovel o zaplatenie rozdielu realizovaných úhrad žalobcom a reálne poskytnutých úverových peňažných prostriedkov. Rozsudok súdu prvej inštancie bol potvrdený rozsudkom KS v Prešove zo dňa 12.9.2017 pod sp. zn. 3Co/63/2017 s dátumom právoplatnosti 6.10.2017. V žalobe žalobca uviedol, že s poukazom na ust. § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z. z. mu vznikol voči žalovanému nárok na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia. Ako spotrebiteľ si uplatňuje satisfakciu za porušenie jeho spotrebiteľských práv, ktoré si musel brániť v pôvodnom konaní. Primerané finančné zadosťučinenie má mať sankčnú a odradzujúcu funkciu, aby sa dodávateľ nedopúšťal recidívy a zároveň má mať aj funkciu relutárnu. Keďže si úspešne uplatnil porušenie svojho práva na súde a bola tým splnená hypotéza vyššie citovanej právnej normy, uplatňuje si finančné zadosťučinenie vo výške 1 864 eur, ktorá zodpovedá sume, o ktorú sa chcel žalovaným na jeho úkor bezdôvodne obohatiť.

5. Žalovaný žiadal žalobu ako nedôvodnú zamietnuť. Uviedol, že z podanej žaloby nevyplývajú žiadne také skutkové okolnosti, ktoré by preukazovali nutnosť priznania finančného zadosťučinenia ako spôsobu zavŕšenia ochrany spotrebiteľa. Civilný sporový poriadok nepovoľuje súdu nahradzovať tvrdenia spotrebiteľa, čo jednoznačne plynie z ust. § 295 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“). Keďže žalobca v podanej žalobe odkazuje na rozhodnutie súdu pod sp. zn. 16Csp/15/2016, potom by mal presne určiť, aké právo ustanoveného s cieľom ochrany spotrebiteľa bolo porušené a tiež v súvislosti s ním preukázať, že svojim významom je natoľko zásadné, že jeho porušenie zakladá nárok na finančné zadosťučinenie. Z rozsudku Súdneho dvora EÚ C-42/2015 vyplýva, že ani sankcia bezúročnosti nemôže byť spájaná s akoukoľvek náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Z tvrdení žalobcu ani ním predložených dôkazov nie je preukázané, že neuvedenie takejto náležitosti splňa podmienku podľa § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z. z.

6. Žalobca si predmetnou žalobou v zmysle ust. § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z. z. uplatnil nárok na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške zodpovedajúcej sume 1 864 Eur, o ktorú sa chcel žalovaný na jeho úkor bezdôvodne obohatiť.

7. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že vykonaným dokazovaním bolo nesporne preukázané, že žalobca si úspešne v konaní vedenom pod sp. zn. 16Csp/15/2016 voči žalovanému uplatnil porušenie svojich spotrebiteľských práv v zmysle zák. č. 258/2001 Z. z., čím nesporne došlo k naplneniu hypotézy na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v zmysle ust. § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z. z. Nárok na primerané finančné zadosťučinenie nie je závislý od okamihu uzatvorenia spotrebiteľskej zmluvy. Pri posudzovaní predmetného nároku je potrebné podrobiť prieskum a vyhodnotiť, či v danom zmluvnom vzťahu existovala už len hrozba vzniku ujmy. Pre priznanie daného nároku nie je relevantné, či ku vzniku ujmy aj reálne došlo alebo nie. Na to, aby všeobecný súd priznal spotrebiteľovi nárok na primerané finančné zadosťučinenie úplne postačuje len samotná existencia hrozby vzniku ujmy počas účinnosti zák. č. 250/2007 Z. z. Keďže žalovaný preukázateľne porušil práva žalobcu ako spotrebiteľa, súd považoval samotný nárok žalobcu na primerané finančné zadosťučinenie za dôvodný a žalobe vyhovel, avšak iba čiastočne. Pri určení výšky primeraného finančného zadosťučinenia prihliadol na skutočnosť, že žalobcovi bolo vydané bezdôvodné obohatenie žalovaným s poukazom na bezúročnosť a bezpoplatkovosť predmetného úveru na základe rozhodnutia súdu vedenom v konaní pod sp. zn. 16Csp/15/2016. Z uvedeného dôvodu súd považoval za primeranú povahu a rozsahu porušenia práv žalobcu sumu 200 eur, ktorá zodpovedá svojmu účelu a poskytuje žalobcovi ako spotrebiteľovi satisfakciu a odradí dodávateľa od porušenia práv spotrebiteľa. Na záver súd pripomenul, že inštitút primeraného finančného zadosťučinenia nemôže slúžiť na finančné obohatenie sa žalobcu, resp. na kompenzáciu jeho majetkovej škody, ale musí zostať na úrovni a vo funkcii účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany (rozsudok KS v Prešove zo dňa 25.4.2017 pod sp. zn. 2Co/137/2016).

8. Výrok o trovách konania odôvodnil ustanoveniami čl. 3 odsek 1, 2, § 255 odsek 1, 2, § 262 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“).

9. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný. Navrhol rozsudok zmeniť tak, že žalobu zamietne a žalovanému prizná nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Uviedol, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je nepreskúmateľné, a to pokiaľ ide o výšku priznaného nároku a tiež aj pokiaľ ide o základ priznaného nároku. Ďalej uviedol, že z napadnutého rozsudku nie je zrejmé ani označenie, ktoré právo spotrebiteľa bolo porušené v zmysle akého ustanovenia a čím. Napadnutý rozsudok neobsahuje označenie žiadnej skutočnosti vyplývajúcej

z vykonaného dokazovania alebo z jeho úvahy, ktorou by bola odôvodnená suma 50,- eur (poznámka odvolacieho súdu: správne má byť 200,- eur).

10. Odvolací súd v zmysle zásad ustanovení § 379, § 380 a § 381 Civilného sporového poriadku preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania a zistil, že odvolanie žalovaného nie je opodstatnené.

11. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

12. Všeobecným právnym predpisom upravujúcim ochranu spotrebiteľa nie je Občiansky zákonník, ale zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov. Vo vzťahu k tomuto právnemu predpisu aj Občiansky zákonník má povahu osobitného predpisu a vo svojich ustanoveniach len dopĺňa všeobecnú úpravu danú zákonom č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov o ďalšie osobitné ustanovenia zamerané na ochranu spotrebiteľov. Je to zrejme z ust. § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov, podľa ktorého každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, pričom v poznámke k tomuto ustanoveniu je daný odkaz na ust. § 52 až § 54 Občianskeho zákonníka.

13. V prípade porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 v znení neskorších predpisov a osobitnými predpismi, medzi ktoré sa zaraďuje i Občiansky zákonník, vzniká spotrebiteľovi právo na primerané finančné zadosťučinenie. Toto právo vyplýva z ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov, podľa ktorého proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom. Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinností ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinností ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

14. Vychádzajúc z tohto ustanovenia predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinností ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zo strany spotrebiteľa na súde. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma. Postačuje ak k takémuto porušeniu práva alebo povinností dôjde.

15. V tejto súvislosti je potrebné dodať, že v súčasnosti účinné znenie ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. ešte zmiernilo podmienky poskytnutia primeraného finančného zadosťučinenia, pretože toto sa v súčasnosti poskytuje aj bez toho, aby porušenie práva alebo povinností ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov alebo osobitnými predpismi bolo spôsobilé privediť ujmu spotrebiteľovi. Od 10.6.2013 právo na primerané finančné zadosťučinenie vzniká už úspechom spotrebiteľa na súde v otázke preukázania porušenia práva alebo povinností ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov alebo osobitnými predpismi.

16. Čo sa týka úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti ako predpokladu pre priznanie práva na primerané finančné zadosťučinenie, tento je naplnený vtedy, ak si spotrebiteľ uplatní porušenie práva alebo povinnosti žalobou proti dodávateľovi, resp. v rámci svojej obrany proti dodávateľom uplatnenému nároku.

17. K uplatneniu práva na primerané finančné zadosťučinenie nemôže dôjsť kedykoľvek. Toto právo vzniká v zmysle ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov po tom čo zo strany spotrebiteľa dôjde k úspešnému uplatneniu porušenia práva alebo

povinnosti na súde. Či došlo k úspešnému uplatneniu porušenia práva alebo povinnosti na súde vyplynie až z rozhodnutia súdu vydaného vo veci samej.

18. Vo veci 16Csp/15/2016 Okresného súdu Prešov sa žalobca domáhal vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 1.864,67,- eur s príslušenstvom a súd prvej inštancie žalobe vyhovel. Rozsudok súdu prvej inštancie bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 12.9.2017 pod sp. zn. 3Co/63/2017 s dátumom právoplatnosti 6.10.2017. Bol to žalovaný, ktorý naformuloval zmluvu o revolvingovom úvere bez náležitostí spôsobujúcich to, že poskytnutý úver sa považoval za bezúročný a bez poplatkov. Bol to bez akýchkoľvek pochybností žalovaný, ktorý nedodržaním zákonom vyžadovaných náležitostí zmluvy o úvere spôsobil bezpoplatkovosť a bezúročnosť poskytnutého úveru, a teda žalovaný je tým subjektom, ktorý vo vzťahu k žalobcovi ako spotrebiteľovi postupoval v rozpore so zákonom.

19. Pokiaľ ide o výšku finančného zadosťučinenia, táto závisí od úvahy súdu. Pri jej určovaní sa zohľadňujú rôzne kritéria, a to intenzita, časové trvanie závadného konania, satisfakčná a sankčná funkcia a podobne. Za primerané, vzhľadom na všetky okolnosti prípadu, je potrebné považovať finančné zadosťučinenie vo výške 200,- eur tak, ako to priznal a odôvodnil súd prvej inštancie v bode 17 a 18 napadnutého rozsudku. Takto priznané finančné zadosťučinenie je vyrovnaním ujmy žalobcu, ktorá mu hrozila konaním žalovaného, je akousi určitou satisfakciou za stav, ktorý musel v dôsledku konania žalovaného trpieť a je aj sankciou postihujúcou žalovaného, ktorý pri dojednávaní úverovej zmluvy závadne konal.

20. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd rozsudok postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 387 C.s.p. ako vecne správny potvrdil.

21. O trovách odvolacieho konania rozhodol v súlade s ustanovením § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s ust. § 255 ods. 1 C.s.p. Dôvodom takéhoto rozhodnutia bola skutočnosť, že úspešnému žalobcovi v súvislosti s odvolacím konaním žiadne trovy nevznikli.

22. Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).